

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR – 4101-11-01/2013

P/13/181

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Nr i tytuł kontroli	P/13/181 – Efektywność ekologiczna wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej
Jednostka prowadząca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Joanna Marczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86986 z dnia 28.06.2013 r. <i>(dowód: akta kontroli str. 1 – upoważnienie do kontroli nr 86986 z dnia 28.06.2013 r.)</i>
Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (dalej: WFOŚ lub Fundusz).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Mielczarek – Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu <i>(dowód: akta kontroli str. 2 - Uchwała Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie powołania Pana Marka Mielczarka na funkcję Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu nr 4794/III/10 z dnia 17.08.2010 r., 3-4 - Uchwała Zarządu Województwa Uchwała Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie powołania Pana Marka Mielczarka na funkcję Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu nr 3287/III/09 z dnia 31.08.2009 r.)</i>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ ocenia działalność WFOŚiGW we Wrocławiu związaną z finansowaniem zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, służących osiągnięciu zaplanowanego efektu ekologicznego.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny było w szczególności: [1] dokonywanie oceny wniosków w oparciu o listę przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i obowiązujące w badanym okresie zasady udzielania i rozliczania pożyczek i dotacji, [2] weryfikacja osiągnięcia zamierzonych efektów ekologicznych poprzez kontrole oraz ocenę wielkości osiągniętych efektów ekologicznych i rzeczowych w odniesieniu do planowanych na etapie zawierania umów, [3] dokonywanie wypłat pożyczek lub dotacji po przedłożeniu przez beneficjentów właściwych dokumentów i zaakceptowaniu przez wyznaczone służby Funduszu, [4] stosowanie w umowach pożyczek zapisów uwzględniających obowiązujące w Funduszu zasady udzielania i rozliczania pożyczek w zakresie ich wielkości, oprocentowania i zabezpieczenia, [5] uchwalanie planów działalności Funduszu w oparciu o Wojewódzki Program Ochrony Środowiska.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegały w szczególności na: [1] nieprecyzyjnym formułowaniu przewidzianego do uzyskania efektu ekologicznego w umowach o dofinansowanie, [2] nieokreśleniu w umowach o dofinansowanie dokumentów, które w sposób jednoznaczny potwierdzałyby, że beneficjent pożyczki,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

dotacji rzeczywiście osiągnął ustalony umową wymierny efekt ekologiczny, [3] niezastosowaniu się do wymogów regulaminowych dotyczących ilości egzemplarzy umów o dofinansowanie oraz konieczności podania siedzib wnioskodawców na liście wniosków zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych do dofinansowania ze środków Funduszu opublikowanej na stronie internetowej WFOŚiGW we Wrocławiu, [4] nierzetelnym przeprowadzeniu audytu wewnętrznego realizacji i rozliczania umów pożyczek i dotacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Słownik pojęć „RN” – Rada Nadzorcza, „badany okres” lub „lata 2010-2013” – lata 2010-2013 (do 30.06.2013 r.), „OP” – ochrona powietrza, „OW” – ochrona wody, „GW” – gospodarka wodna, „OZ” – ochrona ziemi, „UE” – Unia Europejska, „RIO” – Regionalna Izba Obrachunkowa, „Zasady...” – Zasady udzielania i umarzania pożyczek, udzielania dotacji oraz dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek ze środków WFOŚiGW we Wrocławiu lub Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji, „NFOŚiGW” – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, „Regulamin OZE i CHP” – Regulamin konkursu o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW we Wrocławiu przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW pn. „Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii (OZE) i obiektów wysokosprawnej kogeneracji (CHP) – część 2) wdrażany przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW)”

Akty prawne 1. Ustawa z dnia 31.01.1989 r. Prawo bankowe², zwana dalej: *prawo bankowe*,
2. Ustawa z dnia 30.06.2005 r. o finansach publicznych³, zwana dalej: *ufp*

1. Prawdliwość procesu selekcji i wyboru przedsięwzięć do dofinansowania ze środków funduszu

Opis stanu faktycznego Analiza 30 dofinansowanych przez WFOŚiGW we Wrocławiu przedsięwzięć na łączną kwotę dofinansowania 153.269.809,31 zł, wybranych spośród 599 zadań, dla których w latach 2011-2012 podpisano umowy dofinansowania wykazała, że:

1. we wszystkich przypadkach: [a] oceny wniosków dokonano w oparciu o listę przedsięwzięć priorytetowych do dofinansowania w danym roku oraz obowiązujące w WFOŚiGW we Wrocławiu kryteria wyboru przedsięwzięć i plany działalności funduszu przyjęte w oparciu o wojewódzkie programy ochrony środowiska, kierując się zasadami przejrzystości, konkurencyjności i planowanym efektem ekologicznym; [b] dokonywano weryfikacji deklaracji wielkości efektu ekologicznego; [c] sprawdzano wywiązywanie się wnioskodawcy z obowiązków wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych stanowiących dochody funduszu; [d] pomocy finansowej udzielano po przedstawieniu przez wnioskodawcę dokumentów zapewniających zbilansowanie kosztów realizacji zadania; [e] udzielenie pożyczki, dotacji lub przekazanie środków następowało po

² Dz. U. z 1992 r., Nr 72, poz.359 ze zm.

³ Dz. U. Nr 249, poz.2104 ze zm.

rozpatrzeniu kompletnych wniosków⁴ złożonych na formularzach ustalonych przez Zarząd,

2. w żadnym przypadku nie rozpatrywano wniosku złożonego poza ustalonym kalendarium lub procedurą rozpatrywania,
3. we wszystkich przypadkach, w których wnioskodawcy złożyli niekompletne wnioski (16), pracownicy merytoryczni WFOŚiGW we Wrocławiu przed ich przedstawieniem na zebraniu Zarządu, tj. rozpatrzeniem wniosku, prawidłowo wzywali wnioskodawców o uzupełnienie brakującej dokumentacji lub informacji,
4. we wszystkich przypadkach, w których wartość jednostkowa dofinansowania przekraczała 0,5% przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku poprzednim (23), wnioski Zarządu były zatwierdzane przez Radę Nadzorczą WFOŚiGW we Wrocławiu,
5. we wszystkich przypadkach udzielania pożyczki (20) badano zdolność kredytową wnioskodawcy w rozumieniu Prawa bankowego, w przypadku jednostek samorządu terytorialnego, badano zdolność do zaciągania zobowiązań wynikających z przepisów ufp, wyrażoną w formie opinii RIO,
6. w żadnym przypadku nie zlecano opiniowania wniosków podmiotom zewnętrznym.

(dowód: akta kontroli str. 6 - Notatka służbowa dot. wyboru do badania przez NIK przedsięwzięć dofinansowanych przez WFOŚiGW we Wrocławiu, 5 – podpisane umowy w latach 2011-2012, wybrane podpisane umowy w latach 2011-2012, 182-190 - Lista zagregowana LCS1_P - wynik badania nr 1 tj. 30 wybranych przedsięwzięć, dla których podpisano umowy w latach 2011-2012, 191-223 - Szczegółowe listy LCS1_P - wynik badania nr 1 tj. 30 wybranych przedsięwzięć, dla których podpisano umowy w latach 2011-2012, 359-362 - Lista sprawdzająca zbiorcza LCS1_Z - Ocena prawidłowości procesu selekcji i wyboru przedsięwzięć do dofinansowania ze środków funduszu)

Na podstawie 30 wniosków o dofinansowanie⁵, wybranych do kontroli spośród 92 rozpatrzonych odmownie w latach 2010-2012 (do dnia zakończenia kontroli) ustalono, że:

1. 13 wniosków (na kwotę dofinansowania 2.120.297,70 zł) nie zostało przyjętych do dofinansowania z powodów merytorycznych, 14 (na kwotę dofinansowania 282.731.829,81 zł) z powodu niespełnienia warunków formalnych, 2 (na kwotę dofinansowania 659.122,00 zł) z powodu braku środków finansowych⁶, a w 1 przypadku (na kwotę dofinansowania 957.570,58 zł) powodem odmowy była wysokość (79,2% wartości zadania) proponowanego przez wnioskodawcę dofinansowania (dotacji), przekraczającego wyznaczoną w „Zasadach...” granicę (20% wartości zadania),
2. we wszystkich przypadkach odmowa dofinansowania była uzasadniona oraz prawidłowa w kontekście przyjętych przez fundusz zasad i kryteriów.

(dowód: akta kontroli str.176-181 - Notatka służbowa dot. wyboru do badania przez NIK wniosków negatywnie rozpatrzonych w latach 2010-2013, 224-232 - Lista zagregowana LCS1_N - wynik badania nr 2 tj. 30 wybranych wniosków negatywnie rozpatrzonych w latach 2010-2012, 233-263 - Szczegółowe listy LCS1_N - - wynik badania nr 2 tj. 30 wybranych wniosków negatywnie rozpatrzonych w latach 2010-2012, 359-362 - Lista sprawdzająca zbiorcza LCS1_Z - Ocena prawidłowości procesu selekcji i wyboru przedsięwzięć do dofinansowania ze środków funduszu)

⁴ Ostateczną decyzję podejmował Zarząd WFOŚiGW we Wrocławiu na podstawie kompletnych wniosków (np. uzupełnionych przed przedstawieniem ich na zebraniu Zarządu).

⁵ Na łączną kwotę proponowanego dofinansowania 286.468.820,09 zł

⁶ Co miało odzwierciedlenie w stanie środków finansowych WFOŚiGW we Wrocławiu

Ustalone nieprawidłowości W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie stosowania obowiązujących w WFOŚiGW we Wrocławiu „Zasad...” stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W przypadku wniosku nr 10/OA/LG/2010⁷ (na kwotę dofinansowania 5.141.700 zł): [a] na listach wniosków zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych do dofinansowania publikowanych na stronie internetowej WFOŚiGW we Wrocławiu, mimo wymogu, zawartego w § 9 pkt 2 ww. Regulaminu, nie podano siedzib wnioskodawców, [b] umowę pożyczki podpisano w 3 jednobrzmiących egzemplarzach zamiast w 4 egzemplarzach według wymogu zawartego w § 11 pkt 4 ww. Regulaminu.

(dowód: akta kontroli str. 5 – Umowa nr 307/P/OA/LG/2011 wraz z aneksami, wydruk ze strony internetowej WFOŚiGW we Wrocławiu z listą wniosków zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych)

Marek Mielczarek – Prezes Zarządu WFOŚiGW we Wrocławiu, podał, że: [1] opublikowane na stronie internetowej WFOŚiGW we Wrocławiu listy wniosków zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych zawierały informację na temat siedzib wnioskodawców, gdyż w przypadku 2 wnioskodawców siedziba (tj. miejscowość, w której znajduje się siedziba wnioskodawcy) została określona w opublikowanej nazwie podmiotów (np. Legnickie Przedsiębiorstwo ..., Miejskie Przedsiębiorstwo ... w Lubiniu), a w 1 przypadku - w nazwie przedsięwzięcia („Modernizacja sytemu grzewczego w obiektach Towarzystwa ... w Bagnie w oparciu o pompy ciepła”), [2] sporządzenie umowy nr 307/P/OA/LG/2011 w 3 zamiast w 4 egzemplarzach było efektem niedopatrzenia wynikającego z różnicy między wymogami Regulaminu OZE i CHP (umowa w 4 egzemplarzach) ,a częściej - stosowanymi zasadami Zarządzenia Prezesa WFOŚiGW we Wrocławiu nr 36/2010 z dnia 16.09.2010 r. (umowa w 3 egzemplarzach).

(dowód: akta kontroli str.264-267 - Wyjaśnienia Prezesa WFOŚiGW we Wrocławiu - Marka Mielczarka)

W trakcie kontroli ustalono, że w przypadku wniosku nr 47/EE/WR/2010⁸ (opiewającego na kwotę dofinansowania 27.814 zł), mimo braku wewnętrznych zasad dotyczących odwołania od decyzji odmownej oraz braku rekomendacji Komisji Konsultacyjnej ds. Edukacji Ekologicznej (ciała doradczego Zarządu Funduszu)⁹, Zarząd WFOŚiGW we Wrocławiu rozpatrzył odwołanie Stowarzyszenia „E[...]”¹⁰ i w konsekwencji udzielił dofinansowania w wysokości 17.900 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 182-190 - Lista zagregowana LCS1_P - wynik badania nr 1 tj. 30 wybranych przedsięwzięć, dla których podpisano umowy w latach 2011-2012, 191-223 - Szczegółowe listy LCS1_P - wynik badania nr 1 tj. 30 wybranych przedsięwzięć, dla których podpisano umowy w latach 2011-2012, 7-175 - Dokumentacja dotycząca odwołania E[...] od negatywnej decyzji Zarządu WFOŚiGW w sprawie dofinansowania przedsięwzięcia,)

Marek Mielczarek – Prezes Zarządu WFOŚiGW we Wrocławiu, wyjaśnił, że „[...] Zarząd WFOŚiGW we Wrocławiu rozpatrzył odwołanie [...] Stowarzyszenia E[...]” ponieważ [...] żadne z uregulowań, ani prawnych, ani wewnętrznych, nie uniemożliwia dokonania powtórnej oceny wniosku przez organ Funduszu i zmiany

⁷ Umowa nr 307/P/OA/LG/2011 z dnia 23.12.2011 r.

⁸ Umowa nr 008/D/EE/WR/2011 z dnia 25.02.2011 r.

⁹ Wniosek uzyskał zaledwie 35 pkt z 80 możliwych do uzyskania

¹⁰ Przedmiotem wniosku o dofinansowanie była promocja edukacji ekologicznej poprzez nadawanie i wręczanie statuetek (nagród) za działania na rzecz edukacji ekologicznej, ochrony środowiska i ekologii połączona z organizacją konferencji dot. zmian klimatu. Do odwołania załączono: Regulamin przyznawania nagrody (wcześniej dostarczony z wnioskiem), recenzje czasopisma E[...] wydawanego przez wnioskodawcę, oraz poparcie prośby o ponowne rozpatrzenie wniosku do dofinansowanie (prof.T.B (bez podpisu profesora) oraz członków Kapituły przyznającej ww. nagrody) oraz notatkę służbową p. A.B (osoby prowadzącej działalność gospodarczą w ramach której zakupywano czasopismo E[...] dla szkół).

przez niego swojej decyzji, zwłaszcza w przypadku przedstawienia przez Wnioskodawcę nowych danych, faktów, argumentów lub dokumentów, które taką zmianę decyzji mogą uzasadnić.[...]" a „[...] Komisja jest ciałem doradczym Zarządu Funduszu – jej opinia jest brana pod uwagę w procesie podejmowania decyzji. Niemniej jednak nie ma ona głosu decydującego. Ilość punktów uzyskanych w ocenie Komisji jest brana pod uwagę przez Zarząd Funduszu, jednak nie ma wyznaczonego pułapu punktacji, od którego wnioski mogą uzyskać lub nie mogą uzyskać dofinansowania. Każdy wniosek rozpatrywany jest indywidualnie przez Zarząd Funduszu, organ wyznaczony ustawowo do podejmowania decyzji [...]."

Uwagi dotyczące badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że jednoczesny brak wewnętrznych uregulowań w ww. zakresie (a w szczególności brak wskazania kto i w jakim terminie może się odwołać od decyzji Zarządu Funduszu, a także kto, w jakim terminie i wg jakich zasad powinien takie odwołanie rozpatrzyć), a więc brak informacji o możliwości składania odwołań oraz podejmowanie przez Zarząd czynności rozpatrywania złożonych odwołań może stwarzać możliwość nierównego traktowania wnioskodawców. W tej sytuacji w ocenie NIK procedurę odwołań od decyzji Zarządu należy sformalizować informując o tym wnioskodawców i zapewniając w ten sposób równe traktowanie wszystkich podmiotów składających wnioski o dofinansowanie.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia działalność WFOŚiGW we Wrocławiu w zakresie procesu selekcji i wyboru przedsięwzięć do dofinansowania ze środków Funduszu.

2. Efekty ekologiczne, w tym rozliczenie finansowe i rzeczowe dofinansowanych przedsięwzięć

Opis stanu faktycznego

Kontrola 30 wybranych przedsięwzięć dofinansowanych przez WFOŚiGW we Wrocławiu, których pierwotny termin zakończenia w zakresie rzeczowym i finansowym przypadał na lata 2010-2012 (na łączną kwotę dofinansowania 128.068.901,14 zł) oraz 10 zadań wytypowanych do bezpośredniej kontroli NIK (na łączną kwotę dofinansowania 132.460.932,00 zł) wykazała, że:

[1] WFOŚiGW we Wrocławiu podpisując umowy o dofinansowanie odnotowywał w ich treści uzyskanie efektów ekologicznych poprzez wprowadzenie zapisu, zgodnie z którym niezrealizowanie przez beneficjentów któregośkolwiek postanowienia umowy (w tym osiągnięcia efektu ekologicznego i prawidłowego udokumentowania tego faktu) skutkować będzie natychmiastowym rozwiązaniem umowy a w konsekwencji postawieniem dotacji lub pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności,

[2] WFOŚiGW we Wrocławiu weryfikował osiągnięcie zamierzonych efektów ekologicznych poprzez analizę przedkładanych ww. dokumentów oraz kontrole przed, w trakcie i po zakończeniu zadań,

[3] kontrole u beneficjentów obejmowały zgodność realizacji zakresów rzeczowych z harmonogramami rzeczowo-finansowymi będącymi załącznikami do umów oraz ocenę wielkości osiągniętych w wyniku realizacji zadań efektów ekologicznych i rzeczowych w odniesieniu do planowanych na etapie zawierania umów,

[4] wypłat pożyczek lub dotacji dokonywano: (a) po przedłożeniu przez beneficjentów dokumentów finansowych potwierdzających koszty realizacji zadań, zgodnie z harmonogramami rzeczowo-finansowymi, stanowiącymi załączniki do umów,

(b) po zaakceptowaniu ich przed odpowiednie służby Funduszu określone w systemie kontroli zarządczej,

[5] przyjęte w umowach wielkości pożyczek oraz ich oprocentowanie były zgodne z obowiązującymi w WFOŚiGW we Wrocławiu „Zasadami...” a ich spłata zabezpieczona,

[6] w żadnym w badanych przypadków nie umorzono ani całości ani części pożyczek.

(dowód: akta kontroli str.6 - Notatka służbowa dot. wyboru do badania przez NIK przedsięwzięć dofinansowanych przez WFOŚiGW we Wrocławiu, 5 – zakończone umowy w latach 2010-2012, wybrane zakończone umowy w latach 2010-2012, 268-274 - Lista zagregowana LCS2_ERF - wynik badania nr 3 tj. 30 wybranych przedsięwzięć, których pierwotny termin zakończenia w zakresie rzeczowym i finansowym przypadają na lata 2010-2012, 275-305 - Szczegółowe listy LCS2_ERF - wynik badania nr 3 tj. 30 wybranych przedsięwzięć, których pierwotny termin zakończenia w zakresie rzeczowym i finansowym przypadają na lata 2010-2012, 306 - Lista beneficjentów WFOŚiGW we Wrocławiu wytypowanych do kontroli bezpośrednich, 307 - Lista zagregowana LCS2_EE_F - wynik badania nr 4 tj. 10 przedsięwzięć wytypowanych do bezpośrednich kontroli NIK u beneficjentów, 308-317 - Szczegółowe listy LCS2_EE_F - wynik badania nr 4 tj. 10 przedsięwzięć wytypowanych do bezpośrednich kontroli NIK u beneficjentów, 363-365 - Lista sprawdzająca zbiorcza LCS2_Z - Ocena efektów ekologicznych, w tym rozliczenia finansowego i rzeczowego dofinansowanych przedsięwzięć)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności WFOŚiGW we Wrocławiu w zakresie rozliczenia finansowego i rzeczowego, w tym efektów ekologicznych na 40 badanych przedsięwzięć (30 wybranych przedsięwzięć dofinansowanych przez Fundusz, których pierwotny termin zakończenia w zakresie rzeczowym i finansowym przypadają na lata 2010-2012 oraz 10 zadań wytypowanych do bezpośredniej kontroli NIK) stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) w przypadku umowy nr 52/OW/JG/2008 (na kwotę dofinansowania 6.756.000 zł) rozliczenie końcowe przedstawiono w dniu 2.02.2012 r. tj. 33 dni po terminie ustalonym w umowie (31.12.2011 r.),

b) w treści umów 17 przedsięwzięć (na łączną kwotę dofinansowania 105.267.713,49 zł): w 9 przedsięwzięciach¹¹ (na łączną kwotę dofinansowania 72.755.613,49 zł) efekt ekologiczny nie został określony poprzez wymierne wartości umożliwiające obiektywną ocenę ochrony środowiska oraz w 8 przedsięwzięciach¹² (na łączną kwotę dofinansowania 32.512.100,00 zł) nie wskazano w umowach o dofinansowanie dokumentów, które w sposób jednoznaczny potwierdzałyby, że beneficjent pożyczki, dotacji rzeczywiście osiągnął ustalony umową wymierny efekt ekologiczny.

(dowód: akta kontroli str. str.6 - Notatka służbowa dot. wyboru do badania przez NIK przedsięwzięć

¹¹ Nie ujęto wymiernego efektu ekologicznego: w umowach nr 28/OW/JG/2005 i 11/OW/JG/2005 - w postaci redukcji zanieczyszczeń, który po zakończeniu umowy byłby sprawdzalny np. poprzez badania laboratoryjne; w umowach nr 109/P/GW/WB/2011 i 007/P/OW/WR/2010 (2 przedsięwzięcia) - w postaci ilości przyłączy do budowanej sieci wodociągowej; w umowie nr 154/GW/WB/2011 - w postaci redukcji zanieczyszczeń wody pitnej, mimo że WFOŚiGW we Wrocławiu dofinansował zadanie pn. "Poprawa jakości wody do picia dla miasta Kudowy Zdroju i gminy Lewin Kłodzki - modernizacja stacji uzdatniania wody"; w umowie nr 092/P/OZ/WB/2012 - w postaci ilości/długości kanałów przeczyszczonych zakupionym w dofinansowaniem WFOŚiGW we Wrocławiu samochodem specjalistycznym; w umowach nr 46/OW/JG/2004 i 90/OW/JG/2004 - w postaci minimalnej ilości przyłączy do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz minimalnej docelowej wartości przepustu ścieków i uzdatnionej wody; w umowach nr 022/D/EE/WR/2010 i 008/D/EE/WR/2011 (2 przedsięwzięcia) - w postaci ilości osób biorących udział w konferencji i/lub ilości osób nagrodzonych, mimo że WFOŚiGW we Wrocławiu dofinansował zadanie pn. "Promocja edukacji ekologicznej poprzez nadawanie i wręczenie Laurów Ekoprzyjaźni [...] połączona z organizacją konferencji pt.[...]"; w umowie nr 19/OZ/WB/09 - w postaci np. redukcji ilości odpadów wywożonych na wysypisko w stosunku do dotychczasowej ilości wywożonych odpadów;

¹² Umowy nr 290/P/OA/WR/2011 i 291/D/OA/WR/2011 (1 przedsięwzięcie); 236/P/OA/LG/2009 (1 przedsięwzięcie); 15/OA/WB/09 (1 przedsięwzięcie); 24/D/OA/JG/2009 i 12/OA/JG/2009 (1 przedsięwzięcie); 202/P/OA/JG/2010 (1 przedsięwzięcie); 229/P/OA/JG/2010 (1 przedsięwzięcie); 26/OA/JG/2009 i 39/OA/JG/2009 (1 przedsięwzięcie); 276/P/OA/JG/2010 (1 przedsięwzięcie);

dofinansowanych przez WFOŚiGW we Wrocławiu, 5 – zakończone umowy w latach 2010-2012, wybrane zakończone umowy w latach 2010-2012, 268-274 - Lista zagregowana LCS2_ERF - wynik badania nr 3 tj. 30 wybranych przedsięwzięć, których pierwotny termin zakończenia w zakresie rzeczowym i finansowym przypadają na lata 2010-2012, 275-305 - Szczegółowe listy LCS2_ERF - wynik badania nr 3 tj. 30 wybranych przedsięwzięć, których pierwotny termin zakończenia w zakresie rzeczowym i finansowym przypadają na lata 2010-2012, 306 - Lista beneficjentów WFOŚiGW we Wrocławiu wytypowanych do kontroli bezpośrednich, 307 - Lista zagregowana LCS2_EE_F - wynik badania nr 4 tj. 10 przedsięwzięć wytypowanych do bezpośrednich kontroli NIK u beneficjentów, 308-317 - Szczegółowe listy LCS2_EE_F - wynik badania nr 4 tj. 10 przedsięwzięć wytypowanych do bezpośrednich kontroli NIK u beneficjentów, 363-365 - Lista sprawdzająca zbiorcza LCS2_Z - Ocena efektów ekologicznych, w tym rozliczenia finansowego i rzeczowego dofinansowanych przedsięwzięć, 318-358 - Dokumentacja dotycząca umowy nr 52/OW/JG/2008; 366-375 - Wykaz 40 badanych przedsięwzięć (30 wybranych przedsięwzięć dofinansowanych przez WFOŚiGW we Wrocławiu, których pierwotny termin zakończenia w zakresie rzeczowym i finansowym przypadają na lata 2010-2012 oraz 10 zadań wytypowanych do bezpośrednich kontroli NIK u beneficjentów)

Bogumiła Turzańska - Chrobak – Z-ca Prezesa Zarządu WFOŚiGW we Wrocławiu podała, że powodem opóźnienia złożenia rozliczenia końcowego w ramach umowy nr 52/OW/JG/2008 było spiętrzenie u Beneficjenta prac związanych z okresem sprawozdawczym, a z uwagi na terminowe osiągnięcie zakładanego efektu rzeczowego WFOŚiGW we Wrocławiu nie zastosował sankcji w postaci wypowiedzenia umowy i postawienia dotacji w stan natychmiastowej wymagalności, „[...] gdyż wiązałoby się to z niewspółmierną odpowiedzialnością Beneficjenta w stosunku do zaistniałych odstępstw od postanowień [...]”

(dowód: akta kontroli str.376-379 - Wyjaśnienia Z-cy Prezesa WFOŚiGW we Wrocławiu)

Marek Mielczarek – Prezes Zarządu WFOŚiGW we Wrocławiu przyznał, że w 9 badanych przypadkach, w umowach o dofinansowanie nie określono wymiernego efektu ekologicznego a powodem tego były: [1] stosowanie zasad określonych w tabelach efektów rzeczowych i ekologicznych, wprowadzonych Zarządzeniami Prezesa Zarządu WFOŚiGW we Wrocławiu¹³, w których nie przewidziano dla badanych rodzajów przedsięwzięć¹⁴ szczegółowego (w postaci wymiernych danych) formułowania efektu ekologicznego, [2] ujęcie wymiernego efektu ekologicznego we wniosku o dofinansowanie (nie stanowiącego integralnej części umowy o dofinansowanie)¹⁵, [3] niewielka skala planowanego efektu ekologicznego w postaci ilości przyłączy budowanej sieci wodociągowej, gdyż długość tej sieci wyniosła zaledwie 0,7 km¹⁶, [4] brak możliwości określenia wymiernego efektu ekologicznego w postaci ilości osób biorących udział w konferencji i/lub ilości osób nagrodzonych¹⁷, z uwagi na otwarty, bezpłatny i masowy charakter konferencji („[...] co sprawia, że szacunki dotyczące ilości uczestników obarczone są dużym błędem i nie jest możliwa dokładna weryfikacja ilości uczestników, jak w przypadku konferencji zamkniętych skierowanych do konkretnego, znanego grona odbiorców [...]”) oraz określenie ilości osób nagrodzonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym, jako ilość planowanych do wykonania statuetek, [5] wzór umów pożyczki i dotacji przyjęty w Funduszu w poprzednich latach¹⁸. Ponadto, Prezes WFOŚiGW we Wrocławiu przyznał, że w 8 badanych przypadkach w umowach o dofinansowanie nie wpisano dokumentów

¹³ Zarządzenia Prezesa WFOŚiGW we Wrocławiu nr: 8/2009 z dnia 11.03.2009 r., 36/2010 z 16.09.2010, 20/2011 z 15.06.2011 r., 33/2011 z 5.10.2010 r. i 3/2012 z 10.01.2012 r.

¹⁴ Umowy nr 28/OW/JG/2005 i 11/OW/JG/2005 (1 przedsięwzięcie), 092/P/OZ/WB/2012 (1 przedsięwzięcie), 19/OZ/WB/09 (1 przedsięwzięcie)

¹⁵ Umowy nr 109/P/GW/WB/2011 (1 przedsięwzięcie), 164/GW/WB/2011 (1 przedsięwzięcie)

¹⁶ Umowa nr 007/P/OW/WR/2010 (1 przedsięwzięcie)

¹⁷ Umowa nr 022/D/EE/WR/2010 i 008/D/EE/WR/2011 (2 przedsięwzięcia)

¹⁸ Umowy nr 46/OW/JG/2004 i 90/OW/JG/2004 (1 przedsięwzięcie)

potwierdzających osiągnięcie, zdefiniowanych w tychże umowach wymiernych efektów ekologicznych, a powodem tego było stosowanie zasad określonych w tabelach efektów rzeczowych i ekologicznych, wprowadzonych Zarządzeniami Prezesa Zarządu WFOŚiGW we Wrocławiu¹⁹, a w których wymieniono ogólne dokumenty²⁰ nie zawierające informacji o poziomie (wymiarze) osiągniętych korzyści środowiskowych określonych w umowach.

(dowód: akta kontroli str.401-415 - Wyjaśnienia Prezesa WFOŚiGW we Wrocławiu - Marka Mielczarka)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Wykazana w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowość w postaci nieprecyzyjnego sformułowania w treści umów o dofinansowanie efektów ekologicznych oraz wykazu dokumentów, które beneficjent powinien dostarczyć celem udowodnienia ich osiągnięcia, nie pozwalała na jednoznaczne stwierdzenie, że podstawowy cel umowy został osiągnięty. W tej sytuacji w ocenie NIK konieczne jest definiowanie w umowach o dofinansowanie efektów ekologicznych w sposób umożliwiający ich zmierzenie poprzez konkretne badania laboratoryjne/za pomocą urządzeń lub poprzez audyty, tj. wyliczenia korzyści dla środowiska w oparciu o bilans, np. wykorzystania paliw czy składowania odpadów (przed i po realizacji dofinansowanych zadań) i ich właściwości fizyczno-chemiczne.

Ocena

Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości²¹ ocenia działalność WFOŚiGW we Wrocławiu w zakresie rozliczenia umów o dofinansowanie (finansowego oraz efektów ekologicznych i rzeczowych).

3. Dostosowanie przyjętych priorytetów i programów funduszu do potrzeb ochrony środowiska w województwie

Opis stanu faktycznego W latach 2010-2013 w WFOŚ obowiązywały 4 plany działalności tej instytucji wprowadzone w życie uchwałami RN²². Wszystkie powyższe plany zostały uchwalone w oparciu o Wojewódzki Program Ochrony Środowiska i określały m.in. wartość zaplanowanej pomocy (869 mln zł²³) w rozbiu na poszczególne formy dofinansowania (pożyczki, dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa)²⁴.

¹⁹ Zarządzenia Prezesa WFOŚiGW we Wrocławiu nr: 8/2009 z dnia 11.03.2009 r., 36/2010 z 16.09.2010, 20/2011 z 15.06.2011 r., 33/2011 z 5.10.2010 r. i 3/2012 z 10.01.2012 r.

²⁰ Zarządzenie nr 3/2012: OCHRONA WÓD: protokół z odbioru końcowego, pozwolenie na użytkowanie, pomiar geodezyjny długości wykonanej sieci, wykaz wykonanych przyłączy, GOSPODARKA WODNA: protokół przekazania do eksploatacji, pozwolenia na użytkowanie, protokół odbioru końcowego, pomiar geodezyjny długości wykonanej sieci, wykaz wykonanych przyłączy, OCHRONA POWIETRZA (OGRA NICZENIE NISKIEJ EMISJI POPRZECZ): protokół odbioru końcowego, pomiar geodezyjny długości wykonanej sieci, wykaz wykonanych przyłączy, protokół z fizycznej likwidacji źródeł ciepła, pozwolenia na użytkowanie, liczba nowych odbiorców gazu, protokół z fizycznego demontażu starych kotłów na paliwo stałe, certyfikat dopuszczający urządzenie do stosowania, pomiary gwarancyjne uzyskania zakładanego stopnia sprawności, OCHRONA POWIERZNI ZIEMI: protokół odbioru końcowego, pomiar geodezyjny, pozwolenie na użytkowanie, pozwolenie zintegrowane, protokół odbioru zakupionych pojemników, wykaz użytkowników, którym przekazano pojemniki, OCHRONA PRZED HAŁASEM: protokół odbioru końcowego, pozwolenie na użytkowanie, POZOSTAŁE ZADANIA UR: protokół odbioru-przyjęcia, dokument OT, certyfikat urządzenia, dowód rejestracji

²¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

²² Uchwały Rady Nadzorczej: nr 144/2009 z 14.10.2009 r. (plan na 2010 r.), nr 119/2010 z 10.11.2010 r. (plan na 2011 r.), nr 98/2011 z 28.11.2011 r. (plan na 2012 r.), nr 134/2012 z 12.11.2012 r. (plan na 2013 r.)

²³ 128,3 mln zł w 2010 r., 168,9 mln zł w 2011 r., 273 mln zł w 2012 r. i 299,4 mln zł w 2013 r.

²⁴ bez wskazania mierników i wartości rzeczowej realizacji zadań

(dowód: akta kontroli str.#CD1 – uchwały RN nr 144/2009 z 14.10.2009 r. (plan na 2010 r.), nr 119/2010 z 10.11.2010 r. (plan na 2011 r.), nr 98/2011 z 28.11.2011 r. (plan na 2012 r.), nr 134/2012 z 12.11.2012 r. (plan na 2013 r.), #CD1 – Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015)

W powyższych planach jako podstawowe dziedziny ochrony środowiska wskazano ochronę powietrza, wody i powierzchni ziemi oraz gospodarkę wodną przeznaczając na nie łączną kwotę 734,4 mln zł²⁵. Z analizy części opisowej planów działalności WFOŚ wynikało, że w latach 2010-2013 środki będące w dyspozycji tej instytucji miały być przeznaczane na:

1) W ramach ochrony powietrza (OP) na przedsięwzięcia: [1] mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń, głównie ze źródeł energetyki komunalnej i zawodowej, [2] związane z wykorzystaniem źródeł energii odnawialnej i racjonalizacją gospodarki energią, [3] termomodernizacyjne, [4] mające na celu ograniczenie emisji, głównie w terenach zabudowanych i miejscowościach turystyczno uzdrowiskowych i kotlinach górskich;

2) W ramach ochrony wód (OW) na przedsięwzięcia wynikające z realizacji „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych”, a w pierwszej kolejności – tych, w których angażowane będą bezzwrotne środki pochodzące z UE;

3) W ramach gospodarki wodnej (GW) na przedsięwzięcia: [1] mające na celu zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody oraz wyższą skuteczność przeciwpowodziową, [2] związane z poprawą jakości wody do picia oraz – od 2011 r. - budową systemów wodociagowych, w ramach realizacji programów porządkowania gospodarki wodno – ściekowej

4) W ramach ochrony ziemi (OZ) na: [1] przedsięwzięcia wynikające z Krajowego Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, związane z zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, odzyskiem i recyklingiem odpadów zwłaszcza opakowanych, unieszkodliwianiem odpadów niebezpiecznych, odpadów medycznych, przemysłowych a także rekultywacją terenów zdegradowanych, [2] projekty infrastrukturalne poprawiające wskaźniki odzysku odpadów składowanych, zgodnie z wymaganiami dyrektyw.: odpadowej, składowiskowej i opakowaniowej;

5) Pozostałe zadania z zakresu: [1] ochrony przyrody, krajobrazu oraz leśnictwa²⁶, [2] monitoringu środowiska²⁷, [3] edukacji ekologicznej²⁸ [4] zapobiegania klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz usuwania ich skutków, [5] profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenach o przekroczonych standardach jakości środowiska, [6] kosztów przygotowania aplikacyjnego i

²⁵ OP: 220,1 mln zł, w tym 31,1 mln zł w 2010 r., 30 mln zł w 2011 r., 62 mln zł w 2012 r., 97 mln zł w 2013 r.; OW: 337,8 mln zł, w tym 60,3 mln zł w 2010 r., 81,5 mln zł w 2011 r., 111 mln zł w 2012 r. i 85 mln zł w 2013 r.; GW: 89,5 mln zł, w tym 21 mln zł w 2010 r., 18,5 mln zł w 2011 r., 34 mln zł w 2012 r. i 16 mln zł w 2013 r.; OZ: 87 mln zł, w tym 7 mln zł w 2010 r., 18 mln zł w 2011 r., 31 mln zł w 2012 r. i 31 mln zł w 2013 r.

²⁶ Na dofinansowanie zabiegów ochronnych i renaturalizacyjnych, uznanych za istotne dla realizacji strategii ochrony przyrody i ochrony różnorodności biologicznej, ochrony ekosystemów leśnych, realizacji kompleksowych programów restytucji i reintrodukcji gatunków roślin i zwierząt (plan na 2010 r.); na dofinansowanie zabiegów ochronnych i renaturalizacyjnych, uznanych za istotne dla realizacji strategii ochrony przyrody i ochrony różnorodności biologicznej, ochrony ekosystemów leśnych, realizacji kompleksowych programów restytucji i reintrodukcji gatunków roślin i zwierząt (plany na lata 2011-2013)

²⁷ Na dofinansowanie m.in. prac badawczo-pomiarowych, infrastrukturę pomiarową Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska i rozwój bazy laboratoryjnej innych jednostek badawczo-pomiarowych, wykonujących pomiary w ramach państwowego monitoringu środowiska (plan na 2010 r.); na dofinansowanie państwowego monitoringu środowiska (plany na lata 2011-2013)

²⁸ Na dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa, zwłaszcza dzieci i młodzieży. W ramach tej pozycji dofinansowane będą również zadania związane z rozwojem bazy służącej realizacji programów edukacyjnych (plan na 2010 r.); dofinansowanie na rozwój bazy w ośrodkach edukacyjnych spełniających kryteria jakości i zasięgu dla Dolnego Śląska, prowadzenie działań edukacyjnych, zgodnych z Programem Edukacji Ekologicznej dla Dolnego Śląska, poprzez realizację programów edukacji ekologicznej, akcje i kampanie edukacyjne, warsztaty i szkolenia, tworzenie infrastruktury edukacji ekologicznej, wystawy i konkursy, konferencje i seminaria, wspieranie pracy, audycji radiowych, audycji telewizyjnych, serwisów internetowych, wydawnictw i prężności czasopism prowadzących edukację ekologiczną. (plany na lata 2010-2013)

projektowo-dokumentacyjnego przedsięwzięć współfinansowanych z funduszy UE (plan na 2010 r.) oraz [7] wdrażania systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska, a w szczególności tworzenia baz danych podmiotów korzystających ze środków obowiązanych do ponoszenia opłat (od 2011 r.).

(dowód: akta kontroli str.5 – plany działalności WFOŚ na lata 2010-2013)

Na 40 badanych przedsięwzięć (30 wybranych przedsięwzięć dofinansowanych przez WFOŚIGW we Wrocławiu, których pierwotny termin zakończenia w zakresie rzeczowym i finansowym przypadał na lata 2010-2012 oraz 10 zadań wytypowanych do bezpośredniej kontroli NIK beneficjentów) we wszystkich przypadkach ustalony w umowach efekt ekologiczny był dokumentowany zgodnie z wymogami umów. Ponadto: [1] nie stwierdzono przypadków nieprawidłowości w procesie dokumentowania i monitoringu, wskazanych w umowach efektów ekologicznych, [2] w WFOŚIGW we Wrocławiu podjęto działania organizacyjne (tj. wprowadzono odpowiedni zapis w „Zasadach...”²⁹) w celu weryfikacji zgodności wniosków o dofinansowanie z listami przedsięwzięć priorytetowych, [3] nie stosowano żadnych preferencji dla proponowanych projektów z uwagi na przyjętą zasadę rozpatrywania wniosków w trybie ciągłym. Z analizy 40 powyższych przypadków oraz 30 wniosków o dofinansowanie rozpatrzonych odmownie w latach 2010-2012 wynikało również, że mimo braku jakichkolwiek preferencji, we wszystkich badanych przypadkach efekt ekologiczny miał wpływ na ocenę wniosków, gdyż jego brak lub niski poziom dyskwalifikował przedsięwzięcia z dofinansowania.

(dowód: akta kontroli str.380-385 - Lista sprawdzająca łączna LCS3_Z - podsumowanie oceny dostosowania przyjętych priorytetów i programów funduszu do potrzeb ochrony środowiska w województwie)

Kontrola wykazała, że tworzone w latach 2010-2012 sprawozdania z działalności WFOŚIGW we Wrocławiu zawierały wykaz uzyskanych w ww. latach efektów rzeczowych. W treści powyższych sprawozdań, wprawdzie wskazywano poziomy efektów ekologicznych możliwych do uzyskania w wyniku zrealizowanych w sprawozdawanych latach inwestycji, nie podano jednak faktycznie osiągniętych wielkości tych efektów, co w świetle ustaleń niniejszej kontroli³⁰, może tworzyć wrażenie sporządzania nierzetelnych sprawozdań.

(Dowód: akta kontroli str.5 – sprawozdania z działalności za lata 2010-2012)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności WFOŚIGW we Wrocławiu, w zakresie dostosowania przyjętych priorytetów i programów funduszu do potrzeb ochrony środowiska w województwie stwierdzono nieprawidłowość w postaci nierzetelnego przeprowadzenia audytu wewnętrznego realizacji i rozliczania umów pożyczek i dotacji.

W latach 2010-2013 przeprowadzono jeden audyt pn. „Realizacja oraz rozliczanie umów pożyczek i dotacji”, który, zgodnie z oświadczeniem M. S. – Audytora Wewnętrznego WFOŚIGW we Wrocławiu, miał na celu sprawdzenie teczek zadań dokumentujących realizację i rozliczanie umów pożyczek i dotacji oraz sprawdzenie udokumentowania uzyskanych efektów ekologicznych (38 zadań zakończonych w 2009 lub 2010 roku). Powyższa kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie uzyskiwania oraz dokumentowania efektów ekologicznych.

(dowód: akta kontroli str.386 - Oświadczenie Audytora Wewnętrznego WFOŚIGW we Wrocławiu)

²⁹ „Wojewódzki Fundusz przeznaczają środki na finansowanie działalności, [...] zgodnie z rocznym planem finansowym, listą przedsięwzięć priorytetowych oraz kryteriami wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu [...]”

³⁰ brak precyzyjnie określonych efektów ekologicznych lub brak wskazania dokumentów jednoznacznie potwierdzających osiągnięcia wskazanych w umowie parametrów

w sprawie audytów dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej w zakresie uzyskiwania i dokumentowania efektów ekologicznych dofinansowanych przedsięwzięć, 387 - Informacja Audytora Wewnętrznego w sprawie audytu pn. "Realizacja oraz rozliczenie umów pożyczek i dotacji), 388-399 - Lista zadań zakończonych w latach 2009-2010 podlegających audytowi w ramach zadania "Realizacja oraz rozliczanie umów pożyczek i dotacji")

M. S. - Audytor Wewnętrzny WFOŚiGW we Wrocławiu podała, że przeprowadzając audyt pn. „Realizacja oraz rozliczanie umów pożyczek i dotacji” skupiła się na sprawdzeniu realizacji przez pracowników WFOŚiGW we Wrocławiu obowiązków formalnych, wynikających z przepisów prawa, jak i wewnętrznych uregulowań WFOŚiGW we Wrocławiu. Ponadto, odpowiadając na pytanie dlaczego nie zwróciła uwagi na nieadekwatne formułowanie w umowach o dofinansowanie efektów ekologicznych w stosunku do wykazu dokumentów, które beneficjenci byli zobowiązani dostarczyć celem udowodnienia ich osiągnięcia, wyjaśniła, że w trakcie ww. audytu pytała pracowników merytorycznych WFOŚiGW we Wrocławiu o sposób dokumentowania osiągnięcia jednoznacznie (mierzalnie) określonego efektu ekologicznego uzyskując odpowiedź, że realizacja umowy w zakresie efektu rzeczowego tzn. wg założonych w projektach warunków/wymagań technicznych jest równoznaczne z osiągnięciem założonych w umowie parametrów efektu ekologicznego. Maria Szajna wyjaśniła, że przyjęła ww. wy tłumaczenie, gdyż brzmiało logicznie.

(dowód: akta kontroli str.400 - Wyjaśnienia ustne M. S. - Audytora Wewnętrznego WFOŚiGW we Wrocławiu)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, realizacja celu działania WFOŚiGW we Wrocławiu określonego w jego statucie³¹, wymaga wskazania wymiernych korzyści dla środowiska wynikających z przeznaczenia środków na dofinansowanie działalności związanej z jego ochroną. W związku z powyższym Najwyższa Izba Kontroli stoi na stanowisku, że tworzone sprawozdania roczne z działalności WFOŚiGW we Wrocławiu powinny zawierać również precyzyjne dane dotyczące uzyskanych efektów ekologicznych a dane te powinny wynikać z konkretnych badań laboratoryjnych/za pomocą urządzeń lub audytów, tj. wyliczeń korzyści dla środowiska w oparciu o bilans np. wykorzystania paliw czy składowania odpadów (przed i po realizacji dofinansowanych zadań) i ich właściwości fizyczno-chemicznych.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³² ocenia działalność WFOŚiGW we Wrocławiu w zakresie dostosowania przyjętych priorytetów i programów funduszu do potrzeb ochrony środowiska w województwie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³³, wnosi o:

1. Wprowadzenie do „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz trybu i zasad udzielania i rozliczania dotacji” procedury odwołań od podjętych

³¹ § 5 pkt 2 Statutu: „Celem działania Wojewódzkiego Funduszu jest finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej [...]”

³² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³³ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

przez Zarząd decyzji dotyczących dofinansowania przedsięwzięć.

2. Podjęcie działań organizacyjnych, mających na celu:
 - a. zamieszczanie na stronie internetowej ujmującej listy wniosków zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych do dofinansowania kompletnych wykazów podmiotów, z określeniem ich siedzib,
 - b. zapewnienie egzekwowania od beneficjentów realizacji wszystkich warunków umownych,
 - c. określanie w umowach o dofinansowanie mierzalnych efektów ekologicznych i dokumentów stanowiących dowód ich osiągnięcia,
 - d. przeprowadzenie audytów wewnętrznych dotyczących rozliczania umów o dofinansowanie zadań w zakresie m.in. uzyskanych efektów ekologicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

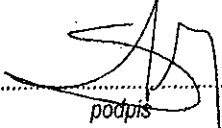
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

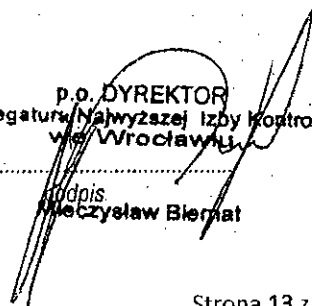
Wrocław, dnia 29 października 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontroler nadzorujący
Andrzej Siekierka
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

p.o. DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu

.....
podpis
Macyszlaw Biełnat

